

Mă întrebă cineva de la mijlocul secolului
dacă nu văd că românii sunt români. Acei
români care să se potrivească cu români
sunt în mod obișnuit români și nu sunt
nu sunt români. Dacă nu văd că români
sunt români și nu sunt români, să nu
sunt români. Dacă nu văd că români
sunt români și nu sunt români, să nu
sunt români.

O

Românie interioară

Vasile Sebastian Dâncu

cuprins

o Românie interioară	4
----------------------------	---

calea inimii

calea inimii	12
intelectualul ca atitudine	16
Doamne al Sărbătorilor	21
evadarea din zădănicie	24
o veste mai tare ca viața și ca moartea	25
ridică-te și încearcă....	29
a simți	31
pedepsește-o!	37
ambasadorul nostru de dincolo de albastru	39
gladiatorul Gennaro, prietenul meu	52
„un zbor sigur și plăcut”	58

viața noastră ca un meci de fotbal

fotbal mutilat de politică	66
în mijlocul dramei bavareze.....	71
nimeni, nimic, niciodată	80
voi jucați ca să trăim, noi cântăm să nu murim!	88
de ce nu moare „U” Cluj?	94
Transilvania - un deficit al sentimentului de apartenență politică	99
împiedicați în steaguri	103
politică și camaraderie	109
oameni care construiesc viitorul prin pasiuni	123

politică pe pâine

propaganda a murit! televizorul doar minte	128
congresele partidelor nu sunt evenimente importante	134
ultima bătălie a stângii: dărâmarea idolilor	143
deranj în Olimp?	154
omul căruia i se cuvine totul	158
ce cred românii despre anul politic 2012	162
despre bogăți și săraci în Săptămâna Mare	165
Dan Diaconescu și lumea lui	174
consultanții politici pot fi învinși	181
dincolo de 29	185
moartea votului politic	189
cei 7, 4 milioane	196

după Referendum	211
Dan Diaconescu, un Păcală în satul cu miniștri	222
campania electorală - așteptări, îngrijorări, speranțe	232
spectacolele puterii	242
partea lor de adevăr	246
Parlamentul - o Românie în miniatură	255
era corciturilor ideologice. o analiză a campaniei electorale	260
imposibila întoarcere la ideologie	274

a înțelege sau a schimba România

un loc în mintea lumii	284
România între „a treia cale” și mersul pe trei cărări	288
puterea - figurile absenței	295
nu mai trageți în dascăl, priviți familia prima dată!	300
bye, bye, Nokia!	303
regele și golanii	308
motorul politic gripat al României	312
un pustiu fără orizont	319
revoluția neterminată și lecția zilelor din urmă	324
orice revoltă moare într-o zi	333
orgoliile ierarhilor și misiunea Bisericii noastre	342
cel mai bun partid din România	353
fascinația trădării politice	358

intelectualii în mașinăria politicii	367
chipul uitat al normalității	373
ursul contra România	380
românii – copiii orfani ai comunismului	387
am o datorie imensă față de țara mea	396
un terorist de 32 de ani	404
cu o revendicare ciudată	410
cine sunt dușmanii României?	417
akedia rimează cu România	417
Ursul de Aur pentru agonia românească	422
 a înțelege sau a schimba România?	428

Notă: O parte din texte din acest volum
au fost publicate și în Q Magazine, Dilema Veche,
Revista 22, Revista Cultura, Blogurile Adevărul,
www.ziare.com, www.cursdeguvernare.ro,
Platforma Contributors (Hotnews),
Platforma VoxPublica.ro
și pe vasiledancu.blogspot.com

Când
lehamitea învinge
și sila este o ciumă care se
întinde încet, dar sigur, când lașitatea
se cațără pe zidul firav al încrederei și îl
dărâmă, când rațiunea se rătăcește și săracia
de spirit învinge, ești obligat să cauți o altă
cale. Nu ai pe cine să întrebi, magiștrii nu mai
folosesc la nimic, dar atunci trebuie să alegi cu
inima. Calea inimii este ultima șansă, este
născută din disperare și din frica pentru
viitorul copiilor tăi, cu nume și
prenume, nu al copiilor în
general

calea inimii

Am suportat cu stoicism sau chiar cu fascinație comentariile legate de noua mea postură de proprietar și manager de presă. Fiindcă și am răbdare de ardelean, nu am reacționat la niciunul dintre comentarii, nici chiar la cel al unui imbecil care presupunea că în felul acesta îmi vând eu partea de Ardeal. Nu am reacționat, nici nu am dat explicații, deși s-au scris sute de articole și comentarii, pentru că acest brainstorming legat de viitorul proiect mă poate ajuta. Mă poate sprijini să mă feresc de pericole, de respingerile colective. Sigur, mă poate ajuta și să mă feresc de spaimele colective, dar și să mă delimitez de la început de idioți, de extremiști sau de golanii care nu văd decât ticăloșie peste tot, o ticăloșie la care se simt experți și din care câștigă mereu. Am observat spaimele fiecărui dintre actorii publici, viziunea lor despre presă, ce ar face ei cu un asemenea instrument dacă l-ar avea, care sunt prietenii, cum se nasc peste noapte prietenii de conjunctură sau inamici generici. În sinteză, o experiență foarte interesantă, una din acelea pe care nu ai dreptul să ratezi a le întoarce pe toate fețele căci sunt ocazii foarte bune de a învăța la școala vieții.

Voi comenta însă unul din articolele legate de acest eveniment, pe care îl consider pozitiv și complet, un comentariu al unei jurnaliste pe care o doresc parteneră la proiect și care știu că are încredere în mine sau cel puțin mă creditează cu bune intenții. Și ea se întreabă, așa cum a făcut întreaga societate românească, ce urmăresc cei care au lansat acest

proiect și inventariază cu bună credință trei variante posibile. În treacăt fie spus, nu înțeleg de ce presa noastră inventariază mereu ipoteze fără să aleagă, fără să-și asume, deci fără să caute construcții mai complicate în care să aducă dovezi la niște scenarii în care faci un pariu cu viitorul. Cu bunăcredință, prietena mea jurnalistă inventariază trei posibile intenții, rațional gândite, românește ancorate în realitatea noastră balcanico-orientală: protejarea și promovarea unor afaceri ardelene, promovarea unui proiect politic (mai mult imaginar, provenit dintr-un fel de coterie USL-PDL) și chiar un proiect de afacere de presă corectă, cinstită, dar destul de greu de realizat, cum bine observa colega mea, în actuala stare de silă și lehamite socială.

Am văzut încă o dată că un proiect care este actual, necesar, o ia înaintea autorilor, începe să aibă viață lui socială, ba chiar ar putea să scape de sub controlul celui care l-a creat. Dincolo de orice ecouri, este clar că niciun proiect nu are o singură motivație, uneori sunt componente inconștiente sau neverbalizate care ne împing spre un proiect, mai ales când este vorba de un grup de oameni.

Însă niciunul dintre articole nu a reușit să surprindă esențialul motivației noastre, resorturile de la care am pornit. Evident că nu ne-am propus să îngropăm niște bani în mormane de ziare sau după perdeaua de fum a imaginilor televizate, dar în niciun caz nu ne-am gândit să apărăm afaceri sau partide și nici să atacăm adversari sau neprietenii. Imaginea prietenilor sau adversarilor care au scris despre noi s-a oprit, din păcate, la bariera gândirii sociale românești, la nivelul unor stereotipuri care ne fac

să nu avansăm, să producem mereu imaginea unei realități care degeaba și-a schimbat datele obiective, noi nu vom observa niciodată la timp asta.

Am făcut această stranie, pentru unii, asociere în primul rând pentru că am constatat că avem ceva de spus, ca ardeleni, ca intelectuali sau ca oameni de afaceri, și nimeni nu va spune asta în locul nostru. Am așteptat și noi să facă alții acest pas, dar am așteptat degeaba. Dorința de a schimba ceva în jurul nostru poate fi la fel de puternică precum motivele enunțate de prietena mea jurnalistă. Poate am început să credem că modul nostru de gândire poate fi transmis, acceptat, poate imitat sau interiorizat și de alți români. O dorință de comunicare amestecată cu mândria de a încerca să ne arătăm lumii în altă ipostază decât cea caricaturizată de ciocoflenderul drag nouă, Florin Piersic. Poate credem în cuvântul care unește și că trăim în Transilvania în comunități segmentate, în realități paralele, pentru că am interiorizat mereu imaginea pe care alții o proiectau asupra noastră. Credem că dacă nu vom face eforturi ca spiritul și cultura de „mitteleuropa” să se întindă și dincolo de Carpați, atunci granița profețită ideologic de Samuel Huntington ar putea deveni un zid adevarat crescut pe nesimțite între noi.

Vrem să vorbim (și) noi despre noi, să ne spunem poveștile noastre, să nu mai așteptăm să ne spună alții cine suntem și cum ar trebui să ne gândim identitatea sau alegerile de viață. Există o cale de a exista, o fințare specifică fiecărei comunități care îmbogățește cultura și istoria națională doar cu condiția să-lăși să se exprime, să nu o sufoci sub şabloane sau directive ideologice sau patriotarde.

Pentru asta trebuie să accepți diferența, acea diferență ca spectacol miraculos, inedit, ca explozie de nou. Pe cei slabii de minte diversitatea îi sperie, dar pe cei care au suferit datorită uniformizării forțate, descătușarea diversității îi potențează, îi eliberează.

Dar pentru a găsi această cale, nu ajunge să cauți cu rațiunea, nici cu gândirea hipersocializată. Calea descătușării energiei unei națiuni este să-i arăți în toate oglinziile imaginea nefardată, neretușată, unică prin firescul trăirii. Este o datorie pe care o avem față de comunitățile noastre, o misiune sau chiar o vocație dacă simți aceasta cu o forță mai mare decât raționala retragere. Poate este un orgoliu, dar dacă simți că, împotriva evidențelor, chiar împotriva rațiunii, tu continui să scrii, să cauți oameni pe care merită să-i admir și vrei să le vorbești și altora despre ei, atunci înseamnă că există și o altă cale decât cele expuse la începutul acestui articol.

Draga mea prietenă, când lehamitea învinge și sila este o ciumă care se întinde încet, dar sigur, când lașitatea se cațără pe zidul firav al încrederii și îl dărâmă, când rațiunea se rătăcește și sărăcia de spirit învinge, ești obligat să cauți o altă cale. Nu ai pe cine să întrebai, magiștrii nu mai folosesc la nimic, dar atunci trebuie să alegi cu inima. Fără algoritmi de decizie, fără fundamente rationale sau analize SWOT, doar cu sufletul tău bântuit de spaimă sau îndoieri. Calea inimii este ultima șansă, este născută din disperare și din frica pentru viitorul copiilor tăi, cu nume și prenume, nu al copiilor în general. Este micul detaliu care lipsește din analiza ta, pertinentă, corectă, bine intenționată.

2011, 21 iunie

intelectualul ca atitudine

Am așteptat câțiva ani pentru a uita două cărți importante ale celui mai influent sociolog francez al secolului XX, **Pierre Bourdieu**, *Meditații pascaliene* și *Schiță pentru o autoanaliză*, pentru a putea să scriu și eu despre tema lor. Mi-a rămas în minte un fragment pe care unii îl interpretează ca ipocrizie, dar pe care eu îl interpretez ca fiind un adevărat program pentru fiul poștașului din Pirinei: „*Niciodată nu m-am simțit cu adevărat îndreptățit să exist ca intelectual. Și totdeauna am încercat, ceea ce fac și acum, să exorcizez tot ceea ce, în gândirea mea, poate fi legat de acest statut, de pildă, intelectualismul filosofic. Nu iubesc intelectualul din mine, și ceea ce, în ceea ce scriu, poate să sună a antiintelectualism este îndreptat împotriva a ceea ce, în ciuda eforturilor mele, persistă în mine în materie de intelectualism și intelectualitate, precum dificultatea, atât de tipică intelectualilor, de a accepta cu adevărat că propria libertate își are limitele ei.*”¹

Da, nici eu nu iubesc intelectualul din mine atunci când seamănă, chiar întâmplător, în diverse contexte, cu vreunul dintre intelectualii publici care se autocontemplă narcisist, ignoră practica socială și nu au forță de a participa la o cât de mică acțiune de rezistență. Ca un cercetător al opiniei publice, și nu numai, îngropat între munții de date prin care aproape 100 de oameni care lucrăm la

1 Pierre Bourdieu, *Meditații pascaliene* (trad. rom.), Editura Meridiane, București, 2001, pp. 19-20.

Institutul Român pentru Evaluare și Strategie – IRES ne câștigăm pâinea, cred că am dreptul ca, măcar în clipele de odihnă, să mă opun artei divinatorii bazate pe modelări statistice și să caut demontarea unor mecanisme sociale dotate cu diferite forme de prestigiul sau rezonanțe pe care le luăm ca practici seculare sau valori eterne.

Am părăsit și eu deliberat filosofia și, repetând destinul lui Bourdieu, mi-am urât originile până aproape de 40 de ani. După aceea – aici nu mai știu ce credea Bourdieu – a început să mă urmărească frica de a nu le trăda. Și acum mă uit cu atenție la viața mea și la poza bunicului Sebastian care mi-a spus cu o seară înainte de a muri: ai grija să nu cazi pradă jocurilor de noroc, ești pătimăș ca mine, și să ai grija de un singur lucru – respectarea cuvântului dat este cel mai important capital al familiei noastre.

Cititorul meu Tânăr cu care corespondez des pe e-mail sau prin comentariile de la forumuri vine deja din altă lume, trăiește într-o dimensiune a imaginii și poate mai bine să mă înțeleagă pe baza unor analize mai sumare, mai imagistice și mai colorate emoțional. El a crescut într-o epocă a televiziunii și este posesorul unei identități mai flexibile realizate prin bombardament de supra-evenimentialitate și o presiune mai mare a timpului și alternativelor. El face parte din ceea ce Maffesoli a numit magistral *triburile postmoderne*, unde oamenii se simt legați prin partajarea de emoții și afecte. Ei sunt reprezentanții unei mutații genetice, de ruptură a legăturilor sociale tradiționale, mult mai sustrași determinismelor. Ei fac parte deja dintr-o generație în care, spune Olivier Mongin, sunt atinși de individualism negativ, adică

afectați de neliniște și singurătate, ei intră în rețele sociale unde te poți sustrage reciprocității. Grupurile lor sunt provizorii, sau mai precis, ceea ce numesc ei rețele sociale sunt regrupări temporare, aflate sub semnul *celei de-a treia solidarități* (după solidaritatea organică și cea mecanică), unde relațiile sunt fragile și superficiale, dar fiecare individ face parte din mai multe rețele între care poate să aleagă. „Prietenii” de pe Facebook sunt puncte de stabilitate mișcătoare pentru fiecare individ, într-o societate a incertitudinii maxime unde solidaritatea este reflexivă, în sensul lui Giddens: *reflexivitatea ca examen de revizuire a practicilor sociale*. Aici individul este asaltat de multi-apartenențe și nu există principii solide care să antreneze adeziuni colective stabile. Acești tineri care se plâng în cântecele lor că „nu s-au născut în locul potrivit” și visează să plece în străinătate sunt produsul acestui timp. Poate ei, tinerii, sunt singurii contemporani cu lumea noastră, cei mai mulți români nefind cetățeni tipici ai acestei societăți moderne. Poate că doar ei sunt victimele Timpului, ceilalți sunt victime ale decalajului nostru continuu față de istoria Europei și mai ales ale plonjeului direct într-o libertate care poate fi cu necesitate înțeleasă doar dacă ai construit ceva la propria ta viață și mai puțin dacă schimbările ți-au venit mereu din afară și, la intervale scurte de timp, a trebuit să schimbi valorile, zeii sau altarele la care te încagini.

Pot să accept că este vorba de o regresie colectivă masivă și că trăim o criză socială de identificare sau, cum spune Maffesoli, o saturăție societală față de marile valori ale celor trei secole de capitalism tradițional și, probabil, trecem la o altă paradigmă,